

PROCORO West-Vlaanderen

Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening West-Vlaanderen

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41
B-8200 Sint-Andries
Tel. 050 40 35 37

Brugge, 7/12/2023
ontwerp - verslag 261

AGENDAPUNTEN

1. Goedkeuren ontwerpverslag 259 (9/11/2023)..... p.02
2. Toelichting en en bespreking van het voorontwerp Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen
(ter voorbereiding van de plenaire vergadering van 16/01/2024)..... p.02
3. Varia..... p.08

AANWEZIG

• Effectieve leden:

- Dhr. Jan VICTOR	Voorzitter PROCORO
- Dhr. Koen DEWULF	Ondervoorzitter PROCORO - Dienst Vergunningen
- Dhr. Thomas Buys	VOKA
- Dhr. Franky ROELS	ABVV
- Mevr. Nele DEVRIENDT	Natuurpunt vzw
- Dhr. Johan PARET	Hubertus Vereniging Vlaanderen
- Dhr. Franky VANROOSE	Algemeen Boerensyndicaat
- Dhr. Hans MOMMERENCY	Boerenbond
- Mevr. Leen LAUWERS	VRP
- Dhr. Peter NORRO	Dienst MiNaWa
- Dhr. Nick VANWALLEGHEM	POM
- Dhr. Christophe BOVAL	Dienst mobiliteit en infrastructuur
- Mevr. Liesbeth VAN DEN BUSSCHE	Dienst onroerend erfgoed

• Plaatsvervangende leden:

- Mevr. Brigitte HOLLEVOET	UNIZO
- Mevr. Anuschka DILDICK	ACV
- Dhr. Bart VANWILDEMEERSCH	Bond Beter Leefmilieu vzw
- Dhr. Bram TACK	VRP
- Dhr. Erik ELOY	Westtoer

• vertegenwoordigers politieke fractie:

• vaste secretaris

- Dhr. Stephaan BARBERY	Secretaris PROCORO

VERONTSCHULDIGD

• effectieve leden:

- Dhr. Jeroen POLLET	ACV
- Mevr. Katty DE WILDE	Bond Beter Leefmilieu vzw
- Dhr. Dirk VERTE	VRP
- Mevr. Katrien FEYS	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Sophie IDE	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Jelleke ROOMS	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Hannelore MAELFAIT	Leefbaarheid/Welzijn

• Plaatsvervangende leden:

- Mevr. Nele DOUTRY	VOKA
- Dhr. Paul DE GRAEVE	Natuurpunt vzw
- Mevr. Martine LANGEN	Natuurpunt vzw
- Dhr. Michiel VANROBAEYS	Boerenbond
- Mevr. Marijke MALFAIT	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Jivannah GODEFROID	Dienst Vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Dhr. Lieven VEULEMANS	Dienst MiNaWa
- Dhr. Tom DECOCK	POM
- Dhr. Filip VAN LANCKER	Dienst MiNaWa
- Dhr. Reinoud VAN ACKER	Dienst Onroerend Erfgoed

• vertegenwoordigers politieke fractie:

- Dhr. Christof DEJAEGHER	CD&V
- Dhr. Simon BEKAERT	Sp.a
- Dhr. Patrick DE KLERCK	Open VLD
- Dhr. Wim AERNOUT	N-VA
- Dhr. Jo VANSTEENKISTE	Vlaams Belang
- Dhr. Herman LODIEWYCKX	GROEN

VERSLAG

De voorzitter opent de vergadering.

1. Goedkeuring ontwerpverslag 259 (9/11/2023)

Er zijn geen opmerkingen op het verslag.

Het verslag wordt met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

2. Toelichting en bespreking van het voorontwerp Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen (ter voorbereiding van de plenaire vergadering van 16/01/2024)

De dames Evelyne Vercauteren, Evi Lefevere en Laura Deruytter van de dienst ruimtelijke planning verzorgen de toelichting van het voorontwerp Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen.

In de toelichting worden ook de aanpassingen ten aanzien van het document van juni 2023 toegelicht. Na ieder deel/beleidskader is er een mogelijkheid tot informatieve vraagstelling. Daarna wordt overgegaan tot de beraadslaging en advisering. Op de volgende zitting op 21 december kan de advisering verder gezet worden.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning licht heel kort de timing, deel 1 'Analyse' en deel 2 'De strategische visie' toe.

Er zijn geen informatieve vragen.

Beleidskader: het watersysteem stuurt de ruimtelijke ontwikkelingen

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid vraagt waarom bij de ecosysteemdiensten het ondersteunende is weggefallen. Normaal zijn er 4 ecosysteemdiensten.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning zegt dat op basis van de literatuur en studies er 3 ecosysteemdiensten zijn. De 3 resultaatgebieden van de 3 ecosysteemdiensten worden ondersteund zoals bijvoorbeeld het zorgen van zuurstof. Dit heeft niet direct een ruimtelijk gevolg. Vandaar dat dit niet werd meegenomen.

Een ander lid wil weten hoe de link is tussen de gemeentelijke hemelwaterplannen en dit beleidskader. Bij de gemeentelijke hemelwaterplannen zitten er ook provinciale acties. Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning antwoordt dat de hemelwaterplannen onder het generiek beleid vallen: vasthouden van water, infiltratie, ladder van Lansink. De kaart kan ook hierbij helpen. Daarnaast zijn er ook de niet-ruimtelijke instrumenten.

Het ander lid verwijst naar de gemeente Moorslede. De gemeente is onderhevig aan de randvoorwaarden van de buurgemeenten. Er is geen enkele coördinatie. Het ander lid ziet de link niet met het beleidskader.

Nog een ander lid verwijst naar de omgevingsanalyse in het kader van het platteland. In hoeverre werden met de resultaten vanuit deze analyse rekening gehouden?

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning legt uit dat er niks letterlijk is opgenomen vanuit de studie. De studie is nog lopende. De conclusies lopen wel gelijk. Het belangrijkste is dat dat beide processen samen sporen, en dat er geen zaken worden opgenomen die er totaal niet mee stroken.

Het ander lid wil weten als er nog analyses worden gemaakt, wat is dan de ruimte voor nieuwe inzichten in de toekomst? Nog een ander lid sluit zich hierbij aan en vraagt welke invloed zal bijvoorbeeld een taskforce hebben met eigen ruimtelijke inzichten en maatregelen?

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning verduidelijkt dat er een verschil is tussen de pure omgevingsanalyse en het beleidsmatig verankeren van bepaalde zaken. Als blijkt dat de vernieuwde inzichten van die aard zijn dat er een ander beleid wenselijk is, dan dient het beleidskader te worden herzien. Voorts is het beleidskader niet zozeer gericht op concrete zaken zoals een taskforce die maatregelen vooropstelt.

Beleidskader: levendige en verbonden dorps- en stadskernen

Mevrouw Laura Deruytter van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid wil weten wat dit betekent voor een kern die in 2 functionele gehelen zich bevindt. Krijgt de kern dan meer mogelijkheden?

Mevrouw Laura Deruytter van de dienst ruimtelijke planning verduidelijkt dat er tussen de afgebakende functionele gehelen overgangsgebieden zijn. Kernen in een overgangsgebied behoren tot 2 invloedssferen. Het dagdagelijks verplaatsen voor werken, sporten, winkelen gebeurt evenveel naar het ene functioneel geheel als naar het andere.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning vult aan dat kernen in een overgangsgebied niet meer mogelijkheden krijgen maar een grotere kans maken om een bepaalde functie op te nemen. Hetzij vanuit het ene functioneel geheel, hetzij vanuit het andere functioneel geheel.

Een ander lid vraagt of het compenseren van harde bestemmingen gebeurt binnen de gemeente zelf of binnen het watersysteem.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning antwoordt dat een gemeentelijk initiatief zal compenseren binnen de gemeente, een provinciaal initiatief binnen de provincie.

Nog een ander lid stelt vast dat bij de landelijke rollen van kernen geen aandacht is voor tewerkstelling, maar enkel voor wonen. Wat met de bestaande bedrijven en historisch gegroeide bedrijven? Het mag niet leiden tot een situatie zoals in Oost-Vlaanderen waar bijvoorbeeld een bestaand bedrijf niet kon groeien. Het ander lid vraagt duidelijkheid.

Mevrouw Laura Deruytter van de dienst ruimtelijke planning zegt dat verwevenheid van functies voorop staat. Dit betekent dat bestaande bedrijvigheid die verweven zit met het wonen wordt behouden. Dit maakt ook inherent deel uit van de leefbaarheid van kernen. Er wordt misschien te weinig aandacht hier aan besteed.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning vult aan wanneer dergelijke verweven bedrijfjes groeien, en niet meer verweefbaar kunnen functioneren, het kader van niet-verweefbare functies kan worden toegepast.

Het andere lid verwijst naar een voorbeeld waarbij een bestaand bedrijf later omringd wordt door verkavelingen. Er zal dan vastgesteld worden dat het bedrijf niet meer verweefbaar is.

Mevrouw Evi Lefevere van de dienst ruimtelijke planning verwijst naar het beleidskader niet-verweefbare economische activiteiten en andere. Hierin wordt herlokalisatie gezien als allerlaatste stap.

Een lid merkt op dat op de kaarten een verschillende melding staat dan in de legende (verzorgende rol/ondersteunende rol).

Het lid stelt vast dat er voorgesteld wordt om een leidraad op te maken voor de afbakening van kernen. Het lid vraagt of de leidraad informatief is. Voorts wil het lid weten waarom de schrapping van woonuitbreidingsgebieden niet is opgenomen. Het lid leest in de verschillende kaders over kleinhandel en het tegengaan van baanwinkels. Waarom wordt dit niet explicieter aangegeven?

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning legt uit dat de leidraad voor de afbakening nog moet gemaakt worden. De afbakening wordt als een gemeentelijke taak gezien. De leidraad is ter ondersteuning. De afbakingslijn is een beleidslijn, niet verordend. Het is niet de bedoeling dat kernen verordend worden afgebakend zoals bij de provincie Vlaams Brabant of zoals bij de afbakening van de stedelijke gebieden. Woonuitbreidingsgebieden worden inderdaad niet expliciet vermeld maar het principe om te compenseren wel. Kleinhandel kan inderdaad explicieter worden vermeld.

Een ander lid stelt dat de provincie niet direct een rol heeft in het kader van het openbaar vervoer. Wat zijn de mogelijkheden, buiten het bepalen van ruimtelijke ingrepen? Het bepalen van knooppunten?

Mevrouw Evelyne Vercauteren zegt dat de provincie geen expliciete rol heeft maar dat het wel voorwerp uitmaakt van de besprekingen in de vervoersregio's. Hierin zetelt de provincie en wordt dit dus wel opgevolgd.

Het ander lid vraagt zich af wat nog de impact is vanuit de provincie als alles sterk wordt afgezwakt in het document: informatief, niet dwingend, ondersteunend, ... enz

Nog een ander lid sluit zich hierbij aan en vraagt wat bijvoorbeeld de relatie is met de andere plannen. Er zullen wel zinnen vanuit het beleidsplan gebruikt worden in de beroepsprocedures bij aanvragen van een omgevingsvergunning. Voor de buitenwereld zal het moeilijk blijven wat het statuut is van het document.

Een lid wil ook dat er bij kernversterking de link wordt gemaakt met energie.

De vaste secretaris informeert de PROCORO dat met een beleidsplan er een andere denkwijze wordt gehanteerd. Er is theoretisch geen hiërarchie tussen de beleidsniveaus. We gaan naar een onderhandelingsplanning. In de praktijk zal een beleidsniveau niet volledig het omgekeerde kunnen doen. Vlaanderen en provincie zullen enkel passages vanuit een gemeentelijk beleidsplan onder voorbehoud kunnen plaatsen, dus niet meer goedkeuren of onthouden van goedkeuring. Met 'onder voorbehoud' plaatsen wordt aangegeven dat dit niet strookt met of het beleid van hoger niveau ondermijnt maar dat beide beleidsniveaus hierover verder overleggen.

Een ander lid meent dat het statuut van het document explicieter in het document kan omschreven worden.

Nog een ander lid vraagt dat de provincie duidelijk aangeeft waarop ze precies willen inzetten. En waar de provincie het verschil kan maken.

Een lid zegt dat de gemeenten vragende partij zijn dat bepaalde acties op provinciaal niveau worden genomen.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning verduidelijkt dat het de bedoeling is dat de acties nog verder worden aangevuld. Gemeenten kunnen in hun advies ook aangeven wat voor hen prioritair is.

De vaste secretaris vult aan dat de acties globaal zullen blijven. De heel concrete acties, waar en hoe en met welke centen, zullen per legislatuur worden ingevuld. Het probleem is ook dat het wijzigingen of aanpassen van een beleidskader éénzelfde procedure moeten doorlopen als het huidige beleidsplan.

Een ander lid vindt het belangrijk dat het gaat om ruimtelijke beleidskaders. Hierover moet gewaakt worden.

Nog een ander lid meent dat het subsidiariteitsprincipe belangrijk is: bepaalde zaken worden beter geregeld op gemeentelijk niveau, andere zaken op provinciaal niveau.

Beleidskader: niet-verweefbare economische en andere activiteiten.

Mevrouw Evi Lefevere van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid vraagt of het toekomstig instrument omgevingsbesluit wordt meegenomen.

Mevrouw Evi Lefevere van de dienst ruimtelijke planning antwoordt dat het omgevingsbesluit een instrument is om over te gaan tot uitvoering. Dit is geen visie-element.

Een ander lid vindt het goed dat leegstaande sites mee opgenomen worden. Het moet iets actief zijn om reconversie te stimuleren.

Beleidskader: transformatie voor gebouwenclusters en omgeving in de open ruimte

Mevrouw Evi Lefevere van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid stelt vast dat de zachte bestemmingen zoals de groene bestemmingen hier niet in zitten. Er moet hier voorzichtig mee omgegaan worden, ook rekening houdend met bijvoorbeeld de VEN-gebieden.

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning verwijst naar p.49 waar de verschillende aspecten zijn opgenomen. Het is ook meer geformuleerd om dit te hanteren in een gebiedsvisie. Het klopt dat de groene bestemming niet altijd is omschreven.

Een ander lid zegt dat de omschrijving wel staat in de woordenlijst.

Indien een bestaand para-agrarisch bedrijf, ingekleurd als bedrijventerrein, slecht is gelegen, kan dit dan 1 op1 geruimd worden voor een andere betere locatie?
Mevrouw Evelyne Vercauteren bevestigt dit.

Nog een ander lid vraagt wat een para-agrarisch bedrijf is. Hoe wordt dit ingevuld? Is er een bepaalde richting waaraan de provincie denkt?
Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning meent dat de omschrijving wat nuance kan gebruiken.

Het andere lid vindt dat er reeds een denkkader aanwezig is, er worden richtingen aangegeven. Het lid mist echter de vertuining, de verpaarding van de open ruimte. Wordt er hierover ook nagedacht in welke richting knopen moeten doorgehakt worden?

Beleidskader: energie

Mevrouw Laura Deruytter van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid stelt dat dit beleidskader het moeilijkst in te schatten is. De onzekerheid is heel groot. De technieken veranderen enorm vlug. Fluvius zal overal haar hele net moeten aanpassen. Dit zal gepaard gaan met bijkomende infrastructuur. Dit beleidskader moet heel flexibel zijn. Zal er niet eerder naar collectieve energieopslag moeten gegaan worden in plaats van ieder zijn eigen thuisbatterij? Overal zullen er nieuwe kabels bijgelegd worden. Het kan niet de bedoeling zijn om het land vol kabels te leggen.
Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning verduidelijkt dat het kader aangeeft als er kabels komen, dat dit met respect voor de leesbaarheid van het landschap gebeurt. De actie om dit waar te maken is samenwerken in energielandschappen.

Een ander lid ontdekt de term 'ecologische waarden'. Hoe dient dit geïnterpreteerd te worden?
Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning zegt dat het voorzien van zonnepanelen in agrarisch gebied meer geschreven is in functie van de andere functies. Een kunstmatig aangelegde betonnen waterreservoir heeft geen ecologische waarde. Op dergelijke waterpartij kunnen bijvoorbeeld wel zonnepanelen gelegd worden.
Het ander lid legt uit dat zonnepanelen op het water nefast zijn voor de watervogels en waterinsecten.

Nog een ander lid vraagt wat er bedoeld wordt met grote verbruikers bij de kleine en middelgrote windturbines.

Een lid verwijst naar de nieuwe omzendbrief op windturbines waarbij meer dan helft van de geproduceerde windenergie door de plaatsers moet gebruikt worden.

Een ander lid meent dat er ook moet nagedacht worden over ondergrondse constructies. Dit heeft ook een impact op het landschap (bijvoorbeeld: daar mag niet op gebouwd worden). Het belang aan ondergrondse netwerken zullen alleen maar stijgen. Er zullen goede keuzes moeten gemaakt worden.

Nog een ander lid vult aan dat er steeds flexibiliteit zal moeten zijn om te kunnen inspelen op nieuwe technieken.

Een lid zegt dat het hier eerder over grote principes moet gaan in plaats van heel concreet te zijn. Wat met bijvoorbeeld zonnepanelen op wegbermen.

Een ander lid meent dat de berm in de meeste gevallen de rol vervullen van een ecologische corridor. Vandaar het belang dat de term 'ecologische waarde' goed wordt ingevuld.

Beleidskader: Aan de slag

Mevrouw Evelyne Vercauteren van de dienst ruimtelijke planning licht het beleidskader toe.

Een lid stelt voor om nog een 5^e speerpunt aan toe te voegen met name het bieden van duidelijkheid en rechtszekerheid. Koppelkansen is een terecht uitgangspunt. Dit eindigt op compromissen. Het is belangrijk dat er een engagement is om het compromis uit te voeren en te respecteren.

Vertegenwoordigers van de politieke fracties verlaten de zaal.

De voorzitter gaat over tot de advisering.

Een aantal leden halen aan dat er te weinig tijd was om de achterban te consulteren over dit beleidsplan. Er wordt voorgesteld om de advisering op de volgende bijeenkomst te doen.

De voorzitter vraagt om toch al een eerste algemene indruk mee te geven.

Een lid zegt dat je ook een visie moet hebben op natuur, hoe het ecosysteem functioneert (of hoe het vandaag niet functioneert). Ecosysteem staat boven het fysisch systeem. Er moet meer aandacht gaan naar de biodiversiteit en de groei-behoefte. Dit kan wel voor wonen en werken maar voor natuur blijkbaar niet. In het PRS waren er natuurverbindingen. Hier is er niks mee gebeurd. In de vorige tekst waren er blauwgroene netwerken. Dit is nu ook geschrapt. Er is zelfs geen kaart meer.

Een ander lid vindt het belangrijk dat er geïntegreerd wordt gewerkt en gezocht wordt naar koppelkansen. Dit kan je dus niet benaderen vanuit 1 invalshoek. Bovendien is natuur niet geschrapt uit het document.

Er ontstaat een discussie over het integraal denken tussen beide leden, over het ecologisch denken, overstromingen in de Westhoek, de natuurherstelwet, het maken van een compromis. Dit leidt tot de vraag van de andere leden om een soort van voorbereidende advies te hebben om de discussie te voeren.

Er wordt voorgesteld dat ieder lid zijn opmerkingen doorgeeft aan het secretariaat. Vanuit die insteek wordt gekeken of er een soort van basisadvies kan gemaakt worden, die dan verder als basis voor het overleg kan dienen op de bijeenkomst van 21 december. Iedereen gaat hiermee akkoord.

Een lid vraagt of er naast analyses en prognoses het de bedoeling is om ook te monitoren. En zo ja, kan er daar dan een datum op geplaatst worden? De vaste secretaris zegt dat dit kan. In principe zou het de bedoeling moeten zijn om continu te monitoren.

Een ander lid wil toch meegeven dat er grote inspanningen geleverd zijn om het document leesbaar te maken.

Nog een ander lid zegt dat over een aantal jaren misschien de teksten anders zullen gelezen worden door andere mensen. De achterban wil iets hebben waarmee ze aan de slag kunnen gaan. Dit betekent dat het document leesbaar en transparant moet zijn.

Een lid meent dat er met een algemene bril moet gekeken worden naar het geheel en kijken hoe er met de algemene principes kan omgegaan worden

De voorzitter sluit de vergadering en nodigt iedereen uit om een insteek te doen naar de advisering toe, die op de volgende bijeenkomst op 21 december zal plaatsvinden.

3. Varia

Er zijn geen variapunten.

De vaste secretaris
Stephaan Barbery

De voorzitter
Jan Victor